

алността на словото си. То именно го подтиква и към значещото диспозиране на творбите в „Безсъници“, „Прозрения“, „Подир сенките на облаци“. Изпод произволната разхвърляност на текстовете в тези книги се долавят неотменните закономерности на разпределение и обвързване, на сближаване и пределно раздалечаване на дискурсите. В странните прилики е възможно да се проследи как Яворов умишлено разграничава – чрез други, контрастно звучащи творби – сродни текстове, как разбива съседствата от журнالните публикации, как усърдно и успешно разломява своите тематични, циклически и мотивни единства, налагайки им „родства по избор“. Една типично декадентска техника – да се разлага и руши цялото, да се фрагментаризира, за да заживее, както твърди Ницше, суверенен живот.

Разбира се, не можех да постигна единния Яворов нито механично, нито отведнъж. В началото ме водеше предубеждението, че неснемаемата му двойственост е не друго, а маска на единството, на цялостта, на единосъщието. Предубеждение, което конкретните текстове трябваше да потвърдят, обаче ярката им дискурсивна разломеност не обещаваше каквито и да било податки в посоката на подобни очаквания. Още в 1941 г. Малчо Николов подхвърля, че в „Калиопа“ няма пълноценни персонажи, а по-скоро се разиграват абстрактирани знаци, маркират се лица и ситуации – наблюдение, което почти окриляше в начинанието да търся общото между езотеричното наречие на късния Яворов и неговия предметен, „същински реален“ (Б. Ангелов) изказ от периода на 1897–1901 г. Първоначалното ми намерение бе да прокарам мост над Яворовия поетически пролом, проследявайки угълъбяването на подхвърлената или на случайно налучканата знаковост в пълноценна символичност, а също и проследявайки как, евентуално по-късно, след 1905–6, тази символичност отново се изсушава до нивото на схематичния знак (убедителни в този смисъл ми изглеждаха стихотворенията „Пред щастието“, „Мо-